

Kuran Sünneti Nasıl Savunur - Nouman Ali Khan

Bugün dikkatinizi çekmek istediğim bir kavram var. Biliyorsunuz, Kuran ayetleri hakkında konuşmayı seviyorum. Ve bazen yaşadığımız çağın durumuna göre Kuran ayetlerinden bahsediyorum. Son zamanlarda, bir problemin ortaya çıktığını gördüm. Ve bence, bu sorun bir süredir vardı. Ama şimdilerde daha sık karşılaşıyorum. Bununla ilgili e-mail'ler alıyorum. Ve insanlar, bu konuyla alakalı, benimle iletişime geçiyor. Şöyle bir düşünce var: Kuran'ı çok ciddiye almalıyız ama Peygamberimiz (sav) ve onun sünneti ikinci planda ve tartışmaya açık. Hadislerin, Kuran kadar korunmuş olup olmadığını bilmiyoruz. Felsefi açıdan bile, sünnet ve Peygamberimiz'in (sav) mirası ile ilgili değişik eleştiriler yapılıyor. Yapılan eleştirilerden bir tanesi şu: sünnet, Kuran kadar muhafaza edilmiş değil. Onun kadar korunmuş değil. Yapılan diğer bir eleştiri ise şu: sünnet korunmuş olsa bile, O'nu (sav) Allah'ın elçisi yapan şey, mesajı bize iletmış olması. Ve mesaj Kuran oluyor. Yani sonuca odaklanmalıyız. Öncelikli olan Kuran. Ve sünnet tarafından dikkatimiz dağılmamalı. Sünnet oralarda bir yerde ama Kuran'ın uygulandığı gibi uygulanmıyor. Hatta bazı insanlar, sünneti ilahi bir hidayet rehberi olarak kabul etmenin şirk ile eş değer olduğunu söylecek kadar ileri gittiler. Çünkü bir insanın davranışlarını, Allah'ın sözleriyle bir tutuyorsun diye düşünüyorlar. Bu tarz iddialar etrafta dolanıyor. İnternet ortamında varlar. Bunları iddia eden insanlar var.

Ve ben bu eleştirilerle ya da bu değişik düşünce biçimleriyle çok sonradan karşılaştım. Sürekli söylüyorum, ben yaklaşık 15 yıl önce Kuran'ın öğrencisi oldum. Bu kitap beni kendine hayran bıraktı. Ve öğrendiğim ilk derslerden biri, Peygamberimiz'in (sav) sünnetini en iyi ve en güçlü savunan şeyin Kuran olduğuydu. Sünneti, Allah'ın kitabından daha iyi savunan başka bir şey yok. Başka bir deyişle, bir kimse hiçbir şekilde, Kuran'a inandığını ama sünnete inanmadığını söyleyemez. Bunu sadece, Kuran'ı çalışmazlarsa söyleyebilirler. Mikrofon kesildi. Ama yeniden söyleyeceğim. Bunu sadece, Kuran'ın kendisini çalışmazsan söyleyebilirsin. Ya da Kuran'ın söylediği her bir kelimeyi ciddiye almazsan. Bu yüzden, size yalnızca bu konuyla alakalı bir örnek vermek istiyorum. Kuran, Peygamberimiz'in (sav) sünnetinin doğruluğunu nasıl koruyor? Aslında, sünnet Kuran'ın hayata geçmiş hali. Sünnet bu. Kuran'ın sözlerden, bir insanın yaşamına aktarılmış hali. Çünkü sünnet sadece Peygamberimiz'in (sav) sözleri değil, aynı zamanda O'nun davranışları da. Çok

heyecan verici bir proje var. İnşallah gerçekleşir. Avustralya'dan Şeyh Ebu-Bekir ile konuştum. Harika bir proje üzerinde çalışıyor. Yakında Bayyinah'in de projesi olacak inşallah. Bütün sünnetin üzerinden geçip, her hadisi Kuran'ın bir ayetine bağlamak istiyor. Sadece, bu iki şeyin birbirinden ayıramaz olduğunu göstermek için. Birbirlerinden ayıramazlar. Her neyse, bugün tartışmak istediğim konu bir kanunla alakalı.

Çünkü yapılan felsefi iddialardan biri şu: Allah'ın kanun yapma hakkı var ama Peygamberimiz (sav) sadece Allah'ın kulu. O'nun kanun yapma ya da hüküm verme gibi bir hakkı yok. Kanunlar sadece Allah'tan gelebilir, bu yüzden, sünnet ikinci planda olmalı. Kuran ilk sırada olmalı. İlk bakışta güçlü bir iddia gibi duruyor ama eminim ki, bunu duyduğunuzda rahatsız oldunuz. Gayet mantıklı ve güçlü bir iddia gibi duruyor. Allah'ın, Kuran'da bu konuya cevap verdiği bir yeri açıklamak istiyorum. Nisa Suresi'nde geçiyor bu. Allah diyor ki: **فَلَا** "Hayır." **وَرَبِّكَ** "Rabbine andolsun." Sanırım bunlar 66 ve 67. ayetler. Kendi mushafımda da açayım. 66 ve 67. ayetler birbirlerine bağlılar. Bu iki ayetin ilkinde... Bir dakika. Ayet numaralarını tam olarak bulayım. **فَلَا** diye başlayan 65. ayet ve diğeri 66. ayet. Bu iki ayet. 65 ve 66. Nisa Suresi'nin 65. ayetinde, Kuran'da nadir görülen olaylardan biri oluyor. Allah kendi üzerine yemin ediyor. Allah zamana yemin ediyor. Gökyüzüne yemin ediyor. Güneşe yemin ediyor. **وَالشَّمْسِ** (Şems/1). Sabaha yemin ediyor. Yıldızların yerleri üzerine yemin ediyor. **النُّجُومِ بِمَوَاقِعِ أَقْسِمُ فَلَا** (Vâkia/75). Ve bunlar Allah'ın yarattığı muhteşem şeyler. Ama burası, Kuran'da daha özgün bir yere sahip çünkü Allah bu konuyu kendi üzerine yemin ederek açıklamış. Yaratılan bütün diğer şeyler, bu konunun değerini ve gücünü gösterebilecek kadar muhteşem değil. Allah diyor ki: **وَرَبِّكَ** "Rabbine andolsun." Devam etmeden önce, yemin etmek ile ilgili bir bilgi daha vermek istiyorum.

Allah diyor ki: "Rabbine andolsun." Bir şeye yemin edilmesindeki amaç ne, özellikle de Kuran'da? Birkaç sebep var. Bazı konferanslarda bununla alakalı konuşmuştum. Bugün üzerinden hızlı geçeceğim. İlk neden; kızgın olmak. Dur! Kes şunu! Yapma! Yemin ederim, bırak artık! Yani yemin ederim dediğinde, bu, kızgınlık ifadesi olabilir. Yemin edilmesinin başka bir amacı ise, dikkat çekmek. Arap kültüründe yaygın bir şey bu. Başka kültürlerde o kadar yaygın değil. Ama Arap kültüründe, eski Arap kültüründe, yemin ettiğinde insanların dikkatini çekmeye çalışıyordur. Yani yemin ettiğinde, genellikle, insanların dikkatini

çekecek bir şey üzerine yemin edersin. İnsanlar diyor ki: "Bir sonraki sabaha yemin olsun." Sonra herkes: "Aman Tanrım, yarın sabah kötü bir şey olacak galiba, en iyisi gidip dinleyeyim." diye düşünüyor. Böylelikle dikkat çekmeye çalışıyorlar. Biz nasıl dikkat çekmeye çalışıyoruz? Pardon, lütfen dinleyebilir misiniz? Önemli bir duyuru var. Lütfen. Kibar bir şekilde yani. Ama onlar insanların dikkatini çekmek için seslenip yemin ediyorlar. Yemin etmekle ilgili kolay bir şekilde, şöyle de düşünebilirsiniz: birisi sana inanmadığında yemin edersin.

-Neden geç kaldın?

-Çok trafik vardı.

-Hı hı, trafik vardı demek (!)

-Yemin ederim, trafik vardı.

Yani birisi sana inanmadığında yemin edersin. Seni dinleyen biri, söylediklerinin doğruluğundan emin olmadığında. Ama Kuran bunlara farklı bir boyut katıyor. Bunların hepsi gerçek. Ama Kuran yemin etmeye, başka hiçbir yerde bulunmayan, yeni bir boyut ekliyor.

Ve Kuran'ın eklediği boyut iki parçadan oluşuyor: üzerine yemin edilen şey ve konu. Mesela, Allah zamana yemin ediyor. Üzerine yemin ettiği şey, zaman. Konu ise insanların hüsranda olması, değil mi? Yani elimizde üzerine yemin edilen şey ve konu var. Peki Allah, Kuran'da ne yapıyor? Üzerine yemin edilen şeyi alıp konuya kanıt yapıyor. Mesela, *خُسْرَ لَفِي الْإِنْسَانِ إِنَّ وَالْعَصْرِ* "Andolsun zamana ki, insan gerçekten ziyan içindedir." İnsanların ziyanda olduğunun en büyük kanıtı nedir? Zamanları bitiyor. Çok para kazanabilirsin. Zaman kazanamazsın. Güç kazanabilirsin. Zaman kazanamazsın. Zamana sahip de olamazsın. Mal mülk sahibi olabilirsin. Başka şeylere sahip olabilirsin. Kıyafetlere sahip olabilirsin. Paraya sahip olabilirsin. Ama bir dakikaya bile sahip olamazsın. Bu elinde olan bir şey değil. Yani insanların ziyanda olduğunun en büyük kanıtı: zaman. Yani Allah'ın üzerine yemin ettiği şey, birazdan söyleyeceği şeye kanıt oluyor. Şimdi bu ayete tekrar geri gelirsek, sanki birazdan söylenecek şeye tüm varlıklar arasında hiçbir şey yeterince güçlü bir kanıt olamayacak. Birazdan gelecek şeyi tam olarak kanıtlayabilecek tek şey Allah'ın kendisi. Yani Allah, birazdan söyleyeceği şey için kanıt olarak kendisini kullanıyor. *فَلَا* "Hayır." *وَرَبِّكَ* "Rabbine andolsun." Bu arada, *رَبِّكَ*deki *رَبِّ* Nerden geliyor? *أَنْتَ*den geliyor. Senin Rabbin. Bugün bunu çalıştınız değil mi? Yani bu Peygamberimiz'e (sav) yönelik. Yani aslında, bu yemin Peygamberimiz (sav) ile doğrudan bir konuşma.

Biz dolaylı seyircileriz. Bu ayetin doğrudan konuştuğu kişi Peygamberimiz (sav). **وَرَبِّكَ فَلَا**. Tamam.

Şimdi Peygamberimiz'e o kadar önemli bir şey söylenecek ki, kanıtı ve şahidi Allah'ın kendisi. Birazdan söyleyeceği şeye Allah kendisi tanıklık ediyor. Peki ne söyleyecek? Söylediği ilk şey: **يُؤْمِنُونَ لَا** "İman etmezler." Peygamberimiz'e (sav) söyleyeceği büyük gerçek, "İman etmezler." Ben onlardan olmak istemem doğrusu. Eğer Allah, Kuran'da başka bir yerde "İman etmezler." deseydi, bu zaten yeterince kötü olurdu. Ama başka hiçbir şey üzerine yemin etmeden kendi üzerine yemin edip, kendisini nihai şahit ve kanıt yaptıktan sonra "İman etmezler." deyince, ufacık bir imânı dâhi olmayan bir grup insandan bahsediyor olmalı. Bu, tüm Kuran'da, birisinin iman sahibi olmadığıнын söylenebileceği en güçlü ifade. Birisinin iman sahibi olmadığı, bundan daha güçlü bir şekilde söylenemez. Buraya kadar okuduğumuzda, gerçekten çok endişelenmeliyiz. Çünkü Allah, o insanların kim olduklarını söylemedi. Sadece "İman etmezler." dedi. Kim olduklarını bilmiyorum. Öğrenmem lazım. Çünkü bu insanların başı çok ciddi dertte. Allah diyor ki: **يُحْكَمُوكَ حَتَّى** Seni hakem tayin edinceye kadar iman etmezler. Seni hakem tayin edinceye kadar. Seni 'hakim' yapıncaya kadar. 'Hakkama' birini 'hakim' yapmak demektir. Birini karar veren kişi yapmak. 'Hüküm', 'gada' dan farklı. 'Gada' karar demektir. 'Gaadi' ise yargıç. Yani o kişi 'gada' yapar. Karar verir. 'Hüküm' ise bilgelik ile verilen karar ve yargı demektir. Çünkü 'hüküm', 'hikmet' ile aynı kökeni paylaşır. Yani 'hüküm' bilgelikle dolu bir karar vermek oluyor.

O anlamda söyleyeyim o zaman. Seni (sav) bilge, karar verici yapana kadar. Çünkü **يُحْكَمُوكَ** bu kelimelerle, Peygamberimiz'in (sav) bilgelikle dolu olduğu beyan edildi. Sadece karar veren kişi değil, aynı zamanda irfan sahibi. Şimdi, size demiştim ki birileri, kararların Peygamberimiz (sav) tarafından değil de Allah ve Kuran tarafından yapılması gerektiğini ve Kuran'ın son sözü söylemesi gerektiğini iddia ediyor. Kuran demiyor ki: "Kuran'ı, vahyi hakem tayin edinceye kadar İman etmiş olmazlar." Allah kendi üzerine yemin edip diyor ki: "Seni hakem tayin edinceye kadar iman etmiş olmazlar." Ne kadar kişisel. Allah, Peygamberimize direkt söylüyor. Sen yaptıkları her şeyde hakem olarak kabul edilinceye kadar, ufacık bir imanları bile yok. Daha da ilerlemeden, bu çok önemli konu hakkında düşünmenizi istiyorum. Bize göre, Kuran bir kitap ve sünnet birkaç kitap. İnsanlar sünnet hakkında düşününce akıllarına hadis

kitapları geliyor. Buhari, Müslim, Tirmizi... Yani bir tarafta Kuran var, öbür tarafta sünnet. Kütüphanedeki iki ayrı bölüm. Kuran ve sünnet. Şimdi sahabeleri düşünün. Mesela Hz. Ebubekir, Kuran'ı düşündüğünde, ne düşünüyordur? Bir kitabı düşünmüyordur. O zamanlarda ortada bir kitap yoktu. Kuran'ı düşündüğünde, kimin sesi yankılanıyordu beyinde? Allah'ın Peygamberinin (sav). Peki sünnet hakkında düşündüğünde, ne düşünüyordur? Sahabeler için, Kuran ve sünnet aynı ağızdan çıkıyordu.

Kuran ve sünnet aynı kişiydi onlar için. Müminlerin annesi O'nu (sav), yürüyen Kuran olarak tanımlıyor. Karakteri Kuran'dı. Kuran'ın hayata geçmiş halini görmek istiyorsan, Peygamberimiz'e (sav) bakardın. Onlar için, bu iki şey kütüphanenin farklı bölümleri değildi. Bir insandı. Tamamıyla ayrılamaz. Şimdi bize göre, bir tanesi ayrı bir kaynak, öbürü ayrı bir kaynak. Biz bu iki şeyi ayırdık. Ve Allah diyor: **بَيْنَهُمْ شَجَرٌ فِيمَا** "Seni hakem yapana kadar." **يُحْكُمُوكَ حَتَّى** Ne güzel bir dil. Seni, aralarında filizlenen her ne olursa olsun, hakem yapmadıkça. **شَجَرٌ** kelimesinin anlamını biliyorsunuz değil mi? **شَجَرٌ** bir fiil ve yerden çıkan şey anlamında kullanılır. Şimdi olay şu: hâla yer altında olan ve sonradan yeryüzüne çıkacak şeyler var değil mi? Bu ayette Allah diyor ki, yerden çoktan çıkmış olan her ne varsa yani şimdiye kadar olan her ne olay olduysa ve gelecekte olacak olan her olayda, bunların hepsinde kim karar verme yetkisine sahip? Allah'ın elçisi (sav). Kuran, sünnetten ayrılamaz bir konuma getiriliyor. Onlar aslında iki farklı kaynak değiller. Bir ve aynılar. Yani Kuran, Peygamberimiz (as) olmadan anlaşılamaz. Nasıl anlayabilirsin ki? **بَيْنَهُمْ شَجَرٌ فِيمَا يُحْكُمُوكَ حَتَّى** Ama bunlar yeterli değil. Allah, bu ayette bunların yeterli olmadığını söylüyor. Biri gelip "Tamam, nasıl davranmam gerektiğine ya da kararın ne olması gerektiğine sünnetin karar vermesine izin veriyorum." dese bile, bu yeterli değil.

Bundan sonra Allah diyor ki: **قَضَيْتَ مِمَّا حَرَجْنَا أَنْفُسَهُمْ فِي يَجِدُوا لَا تُمْ** Her ne karar verirsen ver, kendi içlerinde hiçbir darlık, sıkıntı bulmazlar. **قَضَيْتَ مِمَّا** Burayı fark edelim. 'Mimma hakamta' demek yerine, çünkü ilk başta **يُحْكُمُوكَ** vardı. 'Hüküm' kelimesi geçiyordu. Şimdi bir değişiklik oldu. **قَضَيْتَ مِمَّا** diyor bu sefer. Her ne karar verirsen ver. Size söylemiştim, 'gada' kelimesi, herhangi bir karar demek. Peki 'hikmet' ya da 'hüküm' neydi? Bilgelikle verilen karar. Bu neden önemli? Çünkü Allah diyor ki, insanlar verdiği kararda bilgelik görseler de görmeseler de. Bilgelik görseler de görmeseler de. Her ne karar verirsen ver. Hangi 'gada'yı söylersen söyle. Kararın hakkında içlerinde hiçbir darlık, sıkıntı bulmazlar. **مِمَّا**

تَسْلِيمًا وَيُسَلِّمُوا قَضَيْتَ Bu arada, Arapça gerçekten inanılmaz bir dil. Burada üst düzey dil bilgisi kuralları var ama bu derste onlara girmeyeceğim. Aid diye adlandırılan bir şey var. Yani Arapça'da şöyle derdiniz: 'mimma gadaytahu.' Özellikle neyde karar verirsən. Ama Allah **قَضَيْتَ مِمَّا** diyor. Sanki vermekte olduğun kararların ucu açık dermiş gibi. Sadece bir konuyla sınırlı değil. Başka herhangi bir konuda karar verdiğinde, o orada biter. Ayet 'mimma gadaytahu' olsaydı, o zaman kısıtlama olurdu. Ama ayet, **قَضَيْتَ مِمَّا**. Sonuna zamir eklenmemiş. Bu daha da ucu açık hale getiriyor. SubhanAllah. Her ne karar verirsən ver (sav), o kadar. Bundan sonra, ayetin son kısmına geliyoruz. Ayetin sonu, teslim olmayla alakalı. Teslim olmanın Arapça karşılığı ne? Güzel, teslim olmanın Arapça'sı 'islam'. Ama 'islam' kelimesinin bir de alternatif kullanımı var. O ise 'teslim'. 'İslam'ın başka bir alternatifi: 'teslim'. Ama 'teslim' iki yönden farklı. İlk olarak, 'teslim' daha güçlü bir anlama sahip. 'Teslim' kelimesi daha güçlü. Yani sadece teslim olmak değil, alışılmışın dışında bir şekilde teslim olmak. Ve 'teslim' aynı zamanda devamlı. 'İslam' bir kerelik. 'Teslim' ise kesintisiz, sürekli. Ayet diyor ki, sen kararını verdikten sonra... **تَسْلِيمًا وَيُسَلِّمُوا** Ve onlar kendilerini tamamen ve sürekli olarak teslim ederler. **يُسَلِّمُوا** demek yeterli olurdu. Ama Allah ekliyor ve diyor ki: **تَسْلِيمًا وَيُسَلِّمُوا**. Bu da Arapça dil bilgisi kurallarına giriyor. Buna Mef'ul-u Mutlak deniyor. Bu demek oluyor ki, teslim olmanın üstüne teslim olma. Onlar mutlak ve tamamen bir teslimiyet içinde olurlar, neyin önünde? Neyin karşısında? Teslim olmayı düşündüğünüzde, hep Allah'a teslim olmayı düşünürsünüz. İslam'da kendi irademizi, Allah'ın iradesine teslim ediyoruz. Bu ayette kime teslim oluyoruz peki? Arkasındaki bilgeliği bile görmediğimiz, Peygamberimiz'in (sav) verdiği karara. Bileliğini gördüğün bir karar olsaydı; 'hüküm' ya da 'hakamta' kullanılırdı. Ama 'gadayta' kullanılmış. Ve sadece bir kerelik teslimiyet de değil. Devamlı bir teslimiyet. Başka hiçbir teslimiyet gibi olmayan bir teslimiyet. Aman Tanrım. Peygamberimiz'in (sav) verdiği karara çok güvenmelisin. Ve kendini huzursuz hissedersen o kararla ilgili, Allah yemin ediyor, senin imanının dahi yok. Allah bizleri onlardan kılmasın. Son olarak, bir sonraki ayete hızlı bir şekilde bakarsak.

Allah kendisine güven duymaktan bahsediyor. Bu ayeti anlayabilmek için bir şeyi bilmeniz gerekiyor. Nisa Suresi bize çoktan dedi ki: **وَلَا تَحْمِلُوا نَفْسَكُمْ يَحْفَافَ أَنَّ اللَّهَ يُرِيدُ** (Nisa/28) "Allah sizden (yükümlülükleri) hafifletmek istiyor." İslam'daki kanunların amacı hayatı zorlaştırmak değil kolaylaştırmak.

Yükümlülükleri hafifletmek. **عَنْكُمْ يُخَفَّفُ**. Aklımızda bu bir dursun. Şimdi çılgın bir sahne düşünün. Allah'ın söylediği şeylerdeki hiçbir bilgeliği anlamadığınızı düşünün. Allah bir kanun veriyor ve sen "Bunun mantıklı bir tarafı yok ki." diyorsun. Allah bize kendisi varsayımlı bir durum veriyor. **عَلَيْهِمْ كِتَابٌ أَنَا وَلَوْ**. Onlar üzerine kanun yapmış olsaydık. Kanun benim ve sizin üzerinize olsaydı. **أَقْتُلُوا أَن**. Kendinizi öldürmelisiniz diye. İntihar. Bu mantıklı bir kanun olur muydu? İnsan mantığına göre, intihar mantıklı geliyor mu? Hayır. **بِإِثْرِكُمْ مِنْ أَخْرَجُوا أَوْ**. Ya da kendi evlerinizi terk edin. Eviniz varsa bile evsiz olun. Bu iki şey kesinlikle mantıklı gelmiyor. Bir taraftan kendi hayatını kurban ediyorsun, öbür taraftan evini. Hiç mantıklı değil. Allah diyor ki; varsayımsal olarak durum, kanun böyle olsaydı. **بِإِثْرِكُمْ مِنْ أَخْرَجُوا أَوْ أَنْفُسَكُمْ أَقْتُلُوا أَن**. Ona uymazlardı. **مِنْهُمْ قَلِيلٌ إِلَّا**. Çok azı dışında uymazlardı. Çoğu insan "Bu çılgınca, hiç mantıklı değil." derdi. Bir önceki ayetin sonu neydi? Mutlak ve tamamen teslimiyet. Bir sonraki ayette Allah diyor ki; size mantıklı gelmeyen şeyler söyleseydim, onlara uymazdınız, aslında çok azınız gerçekten teslim oldu. **فَعَلُوا أَنَّهُمْ وَلَوْ مِنْهُمْ قَلِيلٌ إِلَّا فَعَلُوهُ مَا**

Uysalardı... **بِهِ يُوعِظُونَ مَا**. Yapmaları söylenen şeylere. **لَهُمْ خَيْرٌ لَكَانَ**. Onlar için kesinlikle daha iyi olurdu. Eğer Allah sana ölmeni söylese bile, ölüm senin için daha iyi olurdu. Evini terk edip evsiz olmanı söylese bile. Bu, senin için daha hayırlı olmadığı müddetçe böyle bir şey söylemez Allah. İşte bu, Allah'a duymamız gereken güvenin seviyesi. **تَثْبِيئًا وَأَشَدَّ لَهُمْ خَيْرًا لَكَانَ**. Ve daha iyi düşünülmüş sağlam bir karar olurdu. Şimdi, bu ayetin bulunduğu yer inanılmaz. Çünkü bu ayet, Allah'a güvenmekle ilgili. Ama Peygamber'e (sav) güvenmekten hemen sonra geliyor. Allah Peygamberi'ne güveni, kendine güvenden önce koydu. İnsanlar diyor ki: "Benim Allah ile bir ilişkim var. Peygamber (sav) ile bir ilişkiye ihtiyacım yok." Senin tamamen kafan karışmış. Ciddi bir şekilde kafan karışmış. Bu kitabı öğrenirsen öyle değil. Bu kitap Peygamber (sav) ile çok güçlü bir ilişkiye davet ediyor. Hudeybiye'den bahsedip duruyorum. Hudeybiye ile ilgili sadece bir şey söyleyeceğim size. Kureyş adına Peygamberimiz (sav) ile görüşmeye gelen bir adam vardı. Ve o adam düşündü ki, oraya gidip insanları korkutacaktı çünkü kimse Kureyş'e kafa tutamazdı. Böylece Müslümanların kamp alanına girdi. Ve Müslümanların bazıları Evs'ten, bazıları Hazreç'ten, bazıları Mekke'den sürgün edilmiş, bazıları eskiden köle olan insanlar, bazıları acem, bazıları Romalı. Hepsi farklı insanlar. Yani bu adam bir tren istasyonuna girmiş gibi oldu.

Arap yarımadasında başka nereye giderseniz gidin, bir kabileye gittiğinizde o kabilenin insanlarını görürsünüz değil mi? Ve bir ordu gördüğünüzde, bir kabilenin kendi ordusu vardır, öteki kabilenin kendi ordusu. Bu adam, Peygamber'in (sav) ashabinın yanına girdiğinde... Bu insanlar bir kabileden mi yoksa başka başka kabilelerden mi? Başka kabilelerden. Bu adam Peygamber'e gelip diyor ki; "Cidden mi, Kureyş ile bu insanlarla mı savaşacaksın? Savaş başlar başlamaz bunlar senden kaçarlardı. Kaçarlardı." Aklında anlayamamıştı. Aynı kabileden olmazsan nasıl sadakat sahibi olabilirsin? Senin için ölümü bile göze alabilecek insanlar, kendi kabilenin insanlarıdır. "Kureyş birleşmiş. Ve senin yanında bu tren istasyonu var. Hepsi kaçıp giderler." Ve bu adam konuşurken İslam tarihinde kayda geçen en kötü lanetlemeyi duydu. Kalabalıktan biri biiiiib diye bir şey söylüyor. Adam bunu demeye kim cüret edebilir, dedi. Ve Hz. Ebubekir çıkıp, o bendim, dedi. Ebubekir, en tatlı adam. O kadar sinirlendi ki, o adamı lanetledi. Her neyse uzun sözün kısası, bu adamın geri gidip Kureyş'e ne olduğunu söylemesi lazım. Ve bu adam geri gittiğinde Kureyş ne olduğunu sordu.

Adam dedi ki; onları yenemezsiniz.

-Neden yenemeyiz? Neden bahsediyorsun sen?

-O adam (sav) ne zaman tükürse, tükürüğü yakalamak için birbirleriyle kavga ediyorlar. Terlediğinde, damlaları yakalamak için birbirleriyle kavga ediyorlar. Abdest aldığı ve gargara yaptığı, suyu içiyorlar. Bu adamla kafayı bozmuşlar. Krallıklarda, kralların saraylarında bulundum. Muhteşem saraylar gördüm. Daha önce Muhammed (sav) ve ashabında gördüğüm gibi hiçbir yerde, insanların liderlerine bu kadar sevgi, sadaket ve saygı gösterdiklerini görmedim. Daha önce hiç görmedim.

İşte bu: *تَسْلِيمًا يُسَلِّمُوا*. Sana hakaret etmeye gelen düşmanın, ben daha önce böyle bir şey görmedim diyerek ayrılıyor. Daha önce hiç böyle bir şey görmedim. İşte bu Kuran'ın, Peygamberin (sav) doğruluğunu nasıl koruduğuna dair bir örnek.

Yapmak istediğim son yorum ise şu: Peygamberimiz'in (sav) sünnetinin bilgelğine güvenmek aslında Allah'a güvenmek demek. *اللَّهُ أَطَاعَ فَقَدْ الرَّسُولَ يُطِيعُ مَنْ* (Nisa/80). Allah açıkça söyledi. "Kim peygambere itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur." *الْهَوَىٰ عَنِ نِطْقٍ وَمَا* (Necm/3). "O, nefis arzusu ile konuşmaz." O'nun (sav) size verdiği tüm öğütler, tüm bilgelik, tüm davranışlar Allah'tan geliyor. Allah'ın doğru yolu göstermesiyle O, Kuran'ı hayata geçiriyor. Son şey demiştim ama son bir şey daha, söz. Sünnete karşı bir suç işleniyor. Kendimi ve sizi

uyarmak istediğim bir suç işleniyor sünnete karşı. Ve bu suç şu: bir şeye sünnet dediğinizde ama aslında o şey sünnet olmadığına ya da bir şeye sünnet dediğinizde ama o sünnetin nasıl ve ne zaman oluştuğunu anlamamışsanız, yani o sünnetle ve o hadisle ilgili kendi çıkarımlarınızı yapıyorsunuz. Hadisleri Peygamberimiz (sav) belli bir yerde söylemiş. Belli bir grup insana söylemiş. Belli bir aileye söylemiş. Birisinin konuşmasına sonradan daldığınızda, o kişi çoktan başka biriyle konuşuyordu. O kişi konferans vermiyordu, belli bir kişiyle konuşuyordu. Özel bir konu hakkında konuşuyor olabilir mi? Olabilir, değil mi?

Şimdi, sen onu bilmiyorsan, herkes hakkında bir hüküm veriyor diye düşünürsün. Yani arka planı bilmeniz lazım. Sünnet için konuyu bilmeniz lazım. Sadece bir hadisin çevirisini okuyup bunun ne demek istediğini biliyorum diyemezsiniz. Çünkü bu da aynı zamanda Peygamberimiz'in (sav) sünnetine karşı adil değil. Nasıl uygulandığını, ne demek istendiğini bilmemek adil değil. Ve bu büyük bir tehlike. Çünkü insanlar, sünneti ve sünnetin dediklerini takip etmiyorsun diye sana kendini kötü hissettirecekler. Diyecekler ki; bak burada, Buhari'de böyle söylüyor. Ama şu soruları sorduğunuzda: bu ne zaman söylendi? Kime söylendi? Nasıl anlaşıldı? Bununla ilgili nasıl davranıldı? Bu hadisle ilgili başka konular neler? Bunu nasıl yapıyorsun? Biliyorsunuz, ben bu konuların içine girdiğimde fark ettim ki... Ben Facebook'a, Twitter'a filan girmiyorum. Bazen yararlı bir şeyler paylaşıyorum. Ya da takımım hallediyor o işleri. Sosyal medya için vaktim yok, şahsen. Onlar iyi iş yapıyorlardır bence, Elhamdulillah. Bilmiyorum ki :) Ama arada bir insanların sorduğu soruları bana yolluyorlar. Nasıl hiç hadisler hakkında konuşmuyorsun? Bu sorular çok soruluyor. Neden sadece Kuran hakkında konuşuyorsun? Neden böyle yapıyorum, biliyor musunuz? Çünkü sünneti o kadar çok seviyorum ki, tam olarak anlamadan onun hakkında konuşmaya korkuyorum. Bir hadisle ilgili sorum olduğunda, tam olarak uçuyorum. Muhaddislerle görüşmek için uçağa binip gidiyorum. Oturup onlara sorularımı soruyorum. Çünkü tam olarak anlamak istiyorum. Çünkü kendi hayatımda bana çok oldu. Bir hadisi öğrendim, halakada oturdum ve biri bana açıkladı bu hadisi. Ve ben ne demek istendiğini anladığımı düşündüm ama daha sonra anladım ki, tamamen yanlış anlamışım.

Tüm konuyu yanlış anlamışım. Bu yüzden Peygamber'in (sav) sözlerini duyup anlayamayacağım diye çok korktum. Kuran üzerine yaklaşık 15 yıldır çalışıyorum. Ne yapılacağını az çok biliyorum. Hangi tefsire bakmam gerektiğini, hangi dil

kaynaklarına bakmam gerektiğini, hangi kitapları çalışmam gerektiğini biliyorum. Ama hadis bilimi karışık, derin bir bilim. Benim ona yetecek kadar beyin hücrem yok. Ama bunu yapan insanlar tanıyorum. Elhamdulillah. Bu insanlardan yararlanmam gerek. Ve bunu, o insanlara duyduğum saygı ve takdir hissiden dolayı yapıyorum. 40 yıllarını sadece hadis çalışmaya adanmış bu insanlar. Kolay bir iş değil bu. Sonra bazı insanlar çıkıyor, ellerinde hadis kitaplarının google versiyonu olan kopyalarla ya da kopyaları bile yok. Ve şimdi Peygamberimiz'in (sav) sünnetini bilmeye hazırlar. Ve kendilerini bu alimlerle kıyaslıyorlar. Çok saçma. Gerçekten çok saçma. Hocalarımdan biri bir keresinde hadis anlatıyormuş. Sınıftaki google'dan araştırma yapan öğrencilerden biri "Bu hadisi kim söyledi, bunun sahih olduğuna dair delilin nedir?" demiş. Şeyh, filan oğlu filandan nakledilmiştir diye bir sürü isim saymış. Ezberden 20 isim saymış. Ve 'oldu mu' diye sormuş. Öğrenci 'evet' demiş. Bu sefer Şeyh demiş ki: seni aptal, daha demin sınıftaki tüm öğrencilerin isimlerini saydım. İnsanlar sahih delile sahibim diyebilmek istiyorlar. Neyden bahsettiğini bilmiyorsun. Bilmiyorsun işte. İnsanlar bir şeyi bilmediklerini kabul etmekte çok zorlanıyorlar. Çok zorlanıyorlar. Allah beni öyle insanlardan yapmasın. Bilmediğim şeyi kabul etmekte bir sorunum yok. Bu şeyleri çalışmakla hayatlarını geçirmiş insanlara sormayı tercih ederim. Onların fikirlerini, araştırmalarına önem veririm. Ve onlara zor sorular da sorarım. Daha sonra kendi google araştırmamı yaparım. En azından konu, Peygamberimiz'in (sav) sünneti olunca. Bence hassas bir konu bu. Bu, benim kendi düşüncem. Düşüncemi kabul etmek zorunda değilsiniz ama bu benim görüşüm. Ve bu görüşüm, Kuran'ı çalışmamdan dolayı daha da hassaslaştı. Allah bizleri, Peygamberin (sav) sünnetinin sadık takipçileri yapsın. Allah, Peygamberimiz'in (sav) güzel sünnetinin yayılmasını kolaylaştırsın ve sünnetin yanlış kullanımını geçmişte kalan bir şey haline getirsin.

Amin.

Nouman Ali Khan

Çeviri: gencmuslumanlar.com

Nouman Ali Khan Derslerini facebook.com/nakturkce sayfasından takip edebilirsiniz.

[Nouman Ali Khan Türkçe Altyazılı Videolar İçin Tıklayın.](#)